

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เพื่อพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายผู้ร่วมวิจัย
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
  - 2.1 ขั้นการวางแผน
  - 2.2 ขั้นการปฏิบัติ
  - 2.3 ขั้นการสังเกต
  - 2.4 ขั้นการสะท้อนกลับ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายผู้ร่วมวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 16 คน ประกอบด้วย
  - 1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
  - 1.2 ครูที่ปรึกษาทุกห้องเรียนรวม 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 23 คน ประกอบด้วย
  - 2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา จำนวน 1 คน
  - 2.2 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
  - 2.3 คณะกรรมการสภานักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2.4 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนหัวหน้าชั้นเรียน จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2.5 วิทยากรผู้ให้การอบรม จำนวน 2 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan)

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยใช้วิธีการดำเนินงานดังนี้

1.1 การศึกษา วิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน 4) ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาบุคลากร และกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากร

1.3 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนครูที่ปรึกษาทั้งหมดใน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา นักเรียนผู้ปกครองนักเรียน และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการสัมภาษณ์และใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีประเด็นคำถาม เนื้อหาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาการพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22

1.4 ประชุมคณะครูโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา เพื่อชี้แจงเหตุผลของการทำวิจัยในครั้งนี้ แล้วร่วมกันคิด วิเคราะห์ อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแนวทางในการพัฒนาครูโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ให้ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาได้รับทราบ

1.5 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยประชุม และร่วมกันกำหนดกลยุทธ์การพัฒนา คักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแนวทางการพัฒนา โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22

ตาราง 5 แผนปฏิบัติการพัฒนาคักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา/ สถานที่	การเก็บข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
1. ศึกษา สภาพ และ ปัญหาในการ ดำเนินงาน ระบบดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน	1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการ การดำเนินงานของครู 2. เพื่อร่วมกันหาแนว ทางแก้ไขปัญหา และวาง แผนพัฒนาคักยภาพครูด้าน การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	25 พฤษภาคม 2557 สถานที่ ณ โรงเรียน อุดมพัฒน ศึกษา	-ศึกษาเอกสารที่ เกี่ยวข้อง -การสัมภาษณ์โดย ใช้แบบสัมภาษณ์ -การสอบถามโดย ใช้แบบสอบถาม	-กลุ่มผู้ ร่วมวิจัย -กลุ่มผู้ให้ ข้อมูล
2. การศึกษา ดูงาน	1. เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจวิธีการดำเนิน งานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จากการศึกษาใน สถานการณ์จริง 2. เพื่อนำผลจากการสังเกต และการสัมภาษณ์ มาเป็น แนวทางในการพัฒนา	21 สิงหาคม 2557 สถานที่ ณ โรงเรียน นาหว้า พิทยาคม	-การสังเกตโดยใช้ แบบสังเกต -การสัมภาษณ์โดย ใช้แบบสัมภาษณ์	-กลุ่มผู้ ร่วมวิจัย

ตาราง 5(ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา/ สถานที่	การเก็บข้อมูล/ เครื่องมือที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	1. เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจวิธีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. เพื่อร่วมกันวางแผนปฏิบัติการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและวางแผนการนิเทศภายใน	5 กันยายน 2557 สถานที่ ณ ห้องประชุม โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา	-การสอบถามโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ	-กลุ่มผู้ร่วมวิจัย
5. การนิเทศ	1. เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ และติดตามผล การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	7 กันยายน 2557 -1 ตุลาคม 2557	-การนิเทศภายในโดยใช้แบบนิเทศติดตามผล	-กลุ่มผู้ร่วมวิจัย -กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
วงรอบที่ 2	ดำเนินการหลังจากสะท้อนผลและพบปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนาให้ดีขึ้นโดยกำหนดดำเนินการ ภายในเดือน พฤศจิกายน 2557			

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action)

เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการพัฒนา ตามแนวทางที่กำหนดดังนี้

1. การศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างที่ได้จากการประชุมของคณะครูโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ไปศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนาหว้าพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยผู้วิจัยได้โทรศัพท์นัดหมายล่วงหน้ากับทางโรงเรียน พร้อมส่งหนังสือราชการจากหน่วยงาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการศึกษาดูงาน แล้วจึงพาคณะเข้าศึกษาดูงานในวันและเวลาที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.1 วางแผนการศึกษาดูงาน

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้วางแผนการศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งดำเนินการในช่วงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2557

1.2 ดำเนินการศึกษาดูงาน

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้เดินทางไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ในวันที่ 21 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 เพื่อสังเกตสภาพแวดล้อม และสภาพการปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยสัมภาษณ์ ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา และวิธีการปฏิบัติงานที่ทำให้ สถานศึกษาดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วนำมาเป็น แนวในการวางแผนดำเนินการพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา ต่อไป

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการดำเนินการในวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2557 ณ ห้องประชุมโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. โดยผู้เข้าร่วม ประชุมทั้งหมด จำนวน 16 คน โดยเชิญวิทยากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 คือ ดร.สุรพล บุญมีทองอยู่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแวง วิทยานุกูล และดร.ปิยะพันธ์ ชัยเสนา ตำแหน่งครู โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม มาให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการ ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการ ส่งต่อนักเรียนโดยมีกำหนดการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตามตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ตารางการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครู ในการ
ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา

เวลา	รายละเอียด/เรื่อง/หัวข้อการอบรม	ผู้รับผิดชอบ/วิทยากร
5 กันยายน 2557		
08.30 น.-09.00 น.	- ลงทะเบียน	- นายธนพงษ์ คักดีศรีวัน
09.00 น.-09.15น.	- พิธีเปิด	- นายพิสิทธิ์ คำชนะ ผู้อำนวยการโรงเรียน
09.15น.-10.30 น.	- บรรยายพิเศษ “ระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน”	- วิทยากร คนที่ 1
10.30 น.-11.00น.	- แนวปฏิบัติการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	- วิทยากร คนที่ 1
11.00น.-11.30 น.	- แนวปฏิบัติการคัดกรองนักเรียน - พักรับประทานอาหารกลางวัน	- วิทยากร คนที่ 1
11.30 น.-12.00 น.	- แนวปฏิบัติการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	
12.00 น.-13.00 น.		
13.00 น.-13.30 น.	- แนวปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหา	- วิทยากร คนที่ 2
13.30 น.-14.00 น.	- รับประทานอาหารว่าง	
	- แนวปฏิบัติการส่งต่อนักเรียน	วิทยากร คนที่ 2
14.15น.-14.30น.	- สรุปหลักการวิธีการ และแนวทาง	
14.30น.-15.00น.	ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ	- ผู้ร่วมวิจัยทุกคน
15.00 น.-15.30 น.	นักเรียนที่มีประสิทธิภาพ - อภิปรายและซักถาม	วิทยากร คนที่ 2
	- ประเมินหลังการประชุมเชิง ปฏิบัติการ	
15.30 น.-16.00 น.	- พิธีปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ	- นายธนพงษ์ คักดีศรีวัน
16.15 น.-16.30 น.		- ผู้ร่วมวิจัยทุกคน

3. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. การนิเทศภายใน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันวางแผนการนิเทศการดำเนินงานปฏิบัติการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ จัดทำปฏิทินการนิเทศ รูปแบบเป็นการนิเทศภายใน ซึ่งกำหนดให้ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษาเป็นผู้นิเทศ เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ กำกับติดตาม การพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยทำการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์

ผู้วิจัยได้สังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาดูงาน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม การทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสอบถามความพึงพอใจ เกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. การนิเทศภายใน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการเก็บจากแบบบันทึกการนิเทศของผู้นิเทศ และการสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการนิเทศ และแบบประเมินการพัฒนาคุณภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ

ติดตามและประเมินผลคุณภาพการพัฒนาการพัฒนาศัทยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การบันทึกการประชุม และการบันทึกการนิเทศ มาวิเคราะห์ อภิปราย แสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยกลุ่มผู้วิจัยร่วมกันพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจริงจากการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งหาวิธีการแก้ปัญหา ขอบกพร่องของการดำเนินงาน และมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

4.2 สอบถามความพึงพอใจของครู เกี่ยวกับการพัฒนาศัทยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หากผลของการพัฒนาไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน จะมีการดำเนินการในรอบที่ 2 ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเภทลักษณะของเครื่องมือ วิธีการสร้าง และการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ประเภทเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 7 ประเภท ประกอบด้วย

- 1.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ
- 1.2 แบบสังเกต จำนวน 2 ฉบับ
- 1.3 แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ
- 1.4 แบบนิเทศ จำนวน จำนวน 1 ฉบับ
- 1.5 แบบบันทึกจำนวน 2 ฉบับ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีลักษณะดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ ประกอบด้วย

2.1.1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสภาพ และปัญหา เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสภานักเรียน เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ เป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 6 ข้อ

2.1.3 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการสภานักเรียนเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสภาพ และปัญหา และความต้องการ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด

จำนวน 6 ข้อ

2.1.4 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาดูงานการพัฒนาศักยภาพครูในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

2.2 แบบสังเกต จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

2.2.1 แบบสังเกต ฉบับที่ 1 เป็นแบบสังเกตเกี่ยวกับการศึกษาดูงาน เพื่อการพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการสังเกต

2.2.3 แบบสังเกต ฉบับที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ประเด็นการสังเกต

2.3 แบบสอบถาม มี 3 ฉบับดังนี้

2.3.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการศึกษาดูงาน การพัฒนาศักยภาพครู ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงาน

ตอนที่ 3 ความรู้ที่ได้ และการนำไปใช้ประโยชน์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและอื่นๆ

2.3.2 แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการวิจัย การพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความคิดเห็น เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีจำนวน 39 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเพื่อหาแนวทางพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีจำนวน 1 ข้อ

2.3.3 แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 มี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงาน

ตอนที่ 3 ความรู้ที่ได้ และการนำไปใช้ประโยชน์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและอื่นๆ

2.4 แบบนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้นิเทศ

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้นิเทศ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น

2.5 แบบประเมินการพัฒนาศักยภาพครู ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3. วิธีสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์

3.1.2 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสัมภาษณ์ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1.3 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา

3.1.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา

3.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.1.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไข ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวน 5 คน ดังนี้

3.1.6.1 รศ.ดร.สายันต์ บุญใบ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.1.6.2 ผศ.ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.1.6.3 นายอร่าม คุณสกุลรัตน์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนางวราภรณ์รังสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3.1.6.4 นายสุจิต สารผล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาหว้า
พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3.1.6.5 ดร.ปิยะพันธ์ ชัยเสนา ตำแหน่งครู โรงเรียนดอนเสียวแดง
พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3.1.7 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.8 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อ
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ขั้นสุดท้ายและ
นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสังเกต จำนวน 2 ฉบับ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้าง
แบบสังเกต

3.2.2 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสังเกตจากหนังสือระเบียบวิธีวิจัย

3.2.3 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา

3.2.4 สร้างแบบสังเกตตามกรอบวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา

3.2.5 นำแบบสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.2.6 นำแบบสังเกตที่แก้ไข ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ
พิจารณาตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม

3.2.7 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.8 นำแบบสังเกตที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ขั้นสุดท้ายและนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 แบบประเมิน จำนวน 3 ฉบับ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครู ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.3.2 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบประเมินจากเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผล เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และกำหนดกรอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกรอบการวิจัย

3.3.3 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา

3.3.4 สร้างแบบประเมินแล้วนำมาเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องพร้อมให้คำเสนอแนะ

3.3.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม

3.3.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.7 นำแบบประเมินที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ขั้นสุดท้ายและนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไป

3.4 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4.2 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จากหนังสือระเบียบวิธีวิจัย

3.4.3 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา

3.4.4 สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ตามกรอบวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา

3.4.5 นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

- 3.4.6 นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม
- 3.4.7 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
- 3.4.8 นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ขั้นสุดท้าย และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
- 3.5 แบบบันทึก ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้
- 3.5.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบบันทึกการนิเทศและแบบบันทึกการประชุม
- 3.5.2 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบบันทึกการนิเทศและแบบบันทึกการประชุมจากหนังสือและตำราที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย
- 3.5.3 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหาของแบบบันทึกการนิเทศและแบบบันทึกการประชุม
- 3.5.4 สร้างแบบบันทึกการนิเทศและแบบบันทึกการประชุมตามกรอบวัตถุประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา
- 3.5.5 นำแบบบันทึกการนิเทศที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
- 3.5.6 นำแบบบันทึกการนิเทศและแบบบันทึกการประชุมที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม
- 3.5.7 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
- 3.5.8 นำแบบบันทึกการนิเทศและแบบบันทึกการประชุมที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ขั้นสุดท้าย และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไป
- 3.6 นำเสนอค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ในรูปค่า IOC

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ระยะเวลาในการดำเนินการระหว่าง เดือน สิงหาคม 2557-พฤศจิกายน

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบประเมิน แบบสอบถาม การประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบบันทึกการนิเทศ และแบบบันทึกการประชุม จากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา ศักยภาพของครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนกิจกรรมการพัฒนา ดังนี้

1. การศึกษาสภาพ ปัญหา การดำเนินงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อวางแผนการพัฒนาศักยภาพครู ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมครู การศึกษาวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับสภาพ และปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. การพัฒนาศักยภาพครูด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 การศึกษาดูงาน นำกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 การใช้แบบสังเกตพฤติกรรม เกี่ยวกับการศึกษาดูงาน และการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.4 การใช้แบบประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการศึกษาดูงานและการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.5 การใช้แบบบันทึกการนิเทศ การดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.6 การใช้แบบประเมินการพัฒนาศักยภาพครู ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกต และแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานการบริหารทั่วไป มาลงรหัสพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง แล้วประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ มารวบรวมและจัดเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

3. ตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องของเครื่องมือ โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Technique) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้ 3 ด้าน คือ

3.1 การตรวจสอบด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลหนึ่งจากบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องหลายคน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

3.2 การตรวจสอบด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) เป็นการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีการ

3.3 การตรวจสอบด้านผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย (Investigation Triangulation)

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม จัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของการวิจัย

5. ประมวลผล และสรุปผลการวิจัย นำเสนอการวิจัยในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

6. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบยืนยันความถูกต้อง ครอบคลุม 2 ประเด็น คือ

6.1 การดำเนินการพัฒนา (Action Research)

6.2 การสะท้อนผลการพัฒนา (Reflection on Action Research)

และหาข้อสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นว่า มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด หรือมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้ดีขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ร้อยละความก้าวหน้า
5. เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย
  - 5 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน หรือ ความพึงพอใจต่อการพัฒนามากที่สุด
  - 4 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน หรือ ความพึงพอใจต่อการพัฒนามาก
  - 3 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน หรือ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาปานกลาง
  - 2 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน หรือ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาน้อย
  - 1 หมายถึง มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน หรือ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ซึ่งแบ่งเป็นช่วง ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2547, หน้า 103)

4.51-5.00	หมายความว่า	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายความว่า	มาก
2.51-3.50	หมายความว่า	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายความว่า	น้อย
1.00-1.50	หมายความว่า	น้อยที่สุด